

PERCEPȚII ALE CADRELOR MEDICALE DESPRE STUDIILE CLINICE

Realizat de:

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITAT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Cu sprijinul:

SOCIETATEA ROMÂNĂ
A CENTRELOR DE
CERCETARE CLINICĂ

Octombrie, 2025

CUPRINS

MULȚUMIRI	_____	01
INTRODUCERE	_____	02
OBIECTIVE	_____	03
INSTRUMENTE	_____	04
REZULTATE	_____	05
CONCLUZII	_____	06
BIBLIOGRAFIE	_____	07

MULȚUMIRI

Coordonator al studiilor realizate și al raportului:

Prof. univ dr. Oana David

Autori ai raportului:

Prof. univ dr. Oana David

Prof. univ. dr. Patriciu Achimaș-Cadariu

Lect. univ. dr. Răzvan Predatu

Psih. Theodora Oancea

Psih. dr. Vasile Sîrbu

Psih. drd. Simona Miron

INTRODUCERE

Desfășurarea studiilor clinice este crucială pentru a valida și a testa noi proceduri, tehnici medicale sau tratamente inovative. Implicarea cadrelor medicale în organizarea studiilor clinice este un aspect esențial. Este important să înțelegem obstacolele percepute de acestea și disponibilitatea lor.

Prezentul raport adresează o lacună privind percepțiile și atitudinile cadrelor medicale referitoare la studiile clinice.

Raportul descrie principalele rezultate ale acestei analize. Colectarea de date s-a desfășurat online, în perioada iulie 2025 - octombrie 2025 și cuprinde răspunsurile cadrelor medicale din majoritatea regiunilor din România, cu o diversitate de specialități și din diferite unități medicale (spitale publice, private, cabinete medicale individuale).

Eșantionul a fost unul de conveniență, înscrierea fiind voluntară. Chestionarul a fost completat de 135 de persoane.

OBIECTIVE

1

**Analiza percepțiilor
cadrelor medicale
asupra studiilor
clinice**

2

**Experiența cadrelor
medicale din România
privind organizarea
studiilor clinice**

3

**Percepția
obstacolelor privind
organizarea
studiilor clinice**

4

**Disponibilitatea
acestora de a face
parte din echipa
unui studiu clinic**

INSTRUMENTE

Pentru evaluarea percepției cadrelor medicale asupra studiilor clinice, am inclus întrebările din chestionarul “An International attitude survey of physicians regarding clinical trials” (Ito-Ihara și colab., 2013).

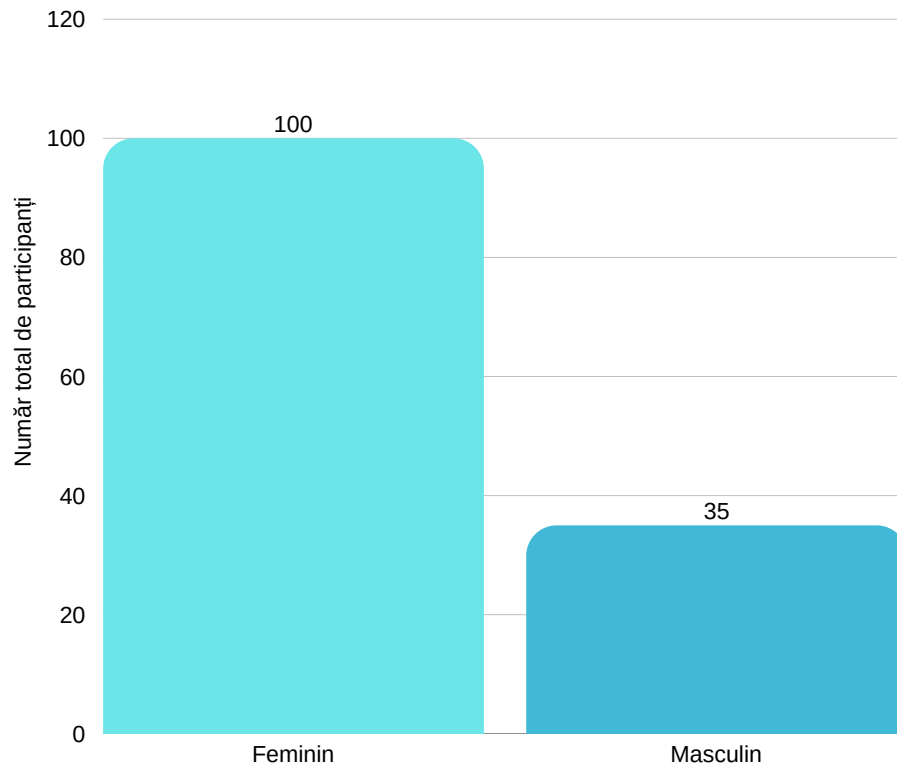
Chestionarul ales se concentrează să surprindă percepțiile și atitudine în legătură cu studiile clinice.

Scala din studiul prezent cuprinde 46 de itemi prin care întrebări cu privire la:

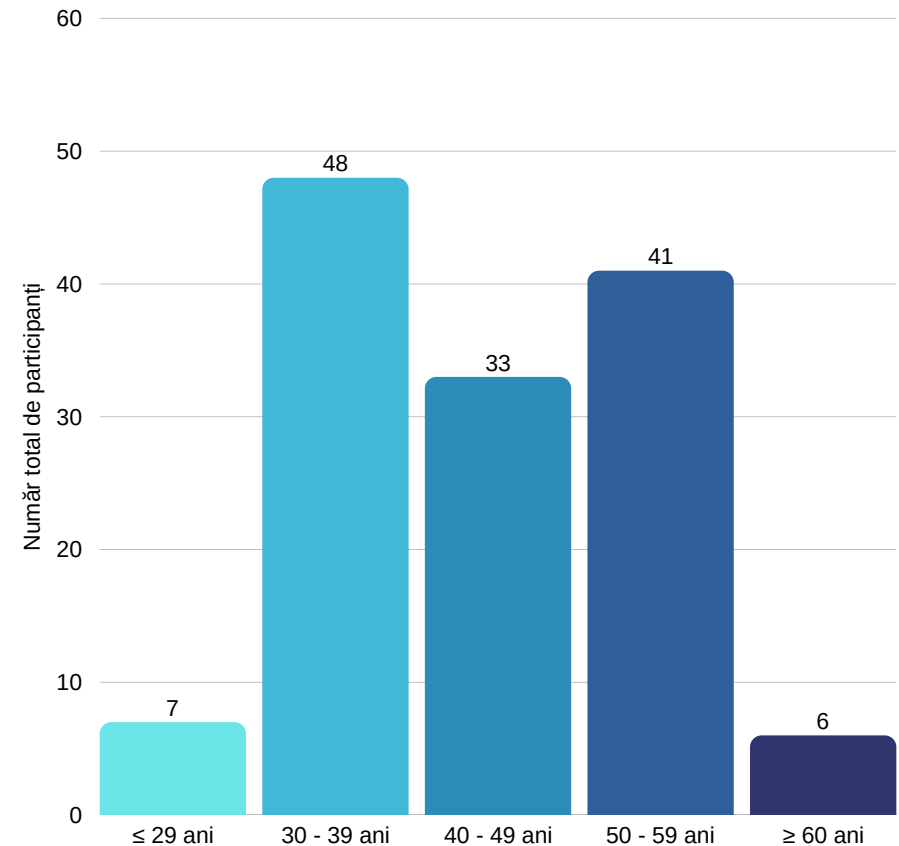
- **date demografice**
- **experiența cu studiile clinice**
- **cunoștințe despre studiile clinice**
- **atitudini față de derularea acestora**
- **avantaje și bariere percepute.**

REZULTATE DATE DEMOGRAFICE

Care este genul dumneavoastră?

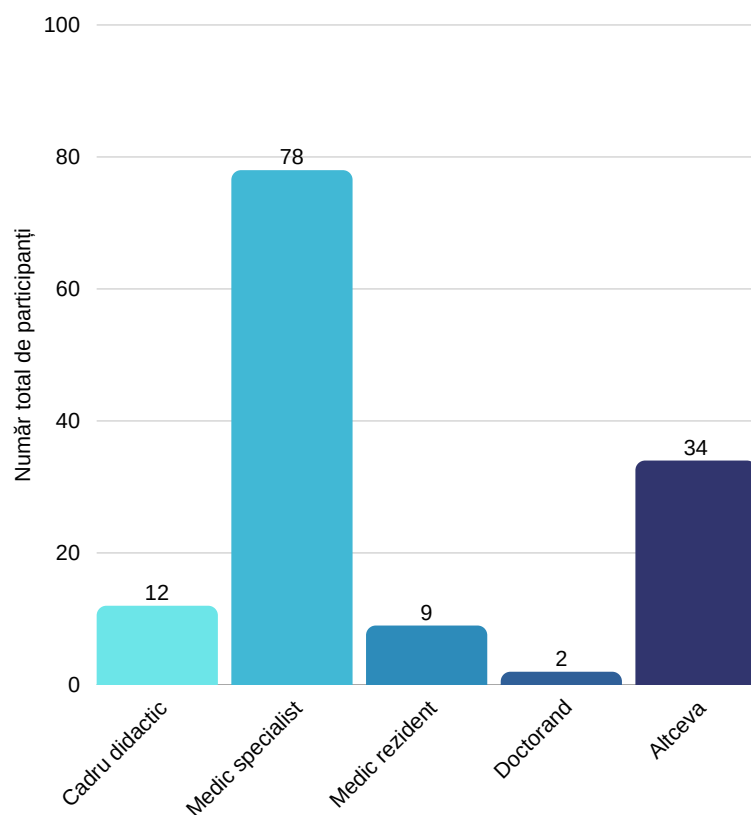

Care este vârsta dumneavoastră?

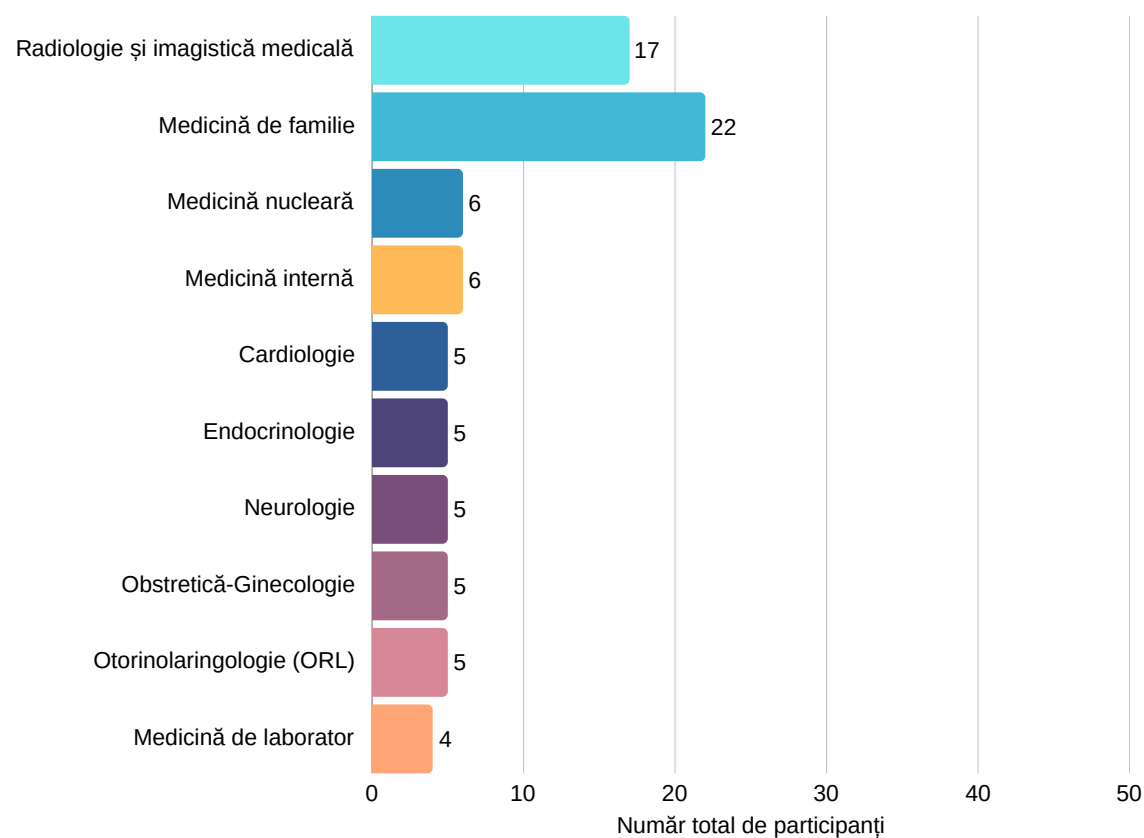

REZULTATE SPECIALITATE/POZIȚIE

Care este poziția dumneavoastră în unitatea medicală în care activați?

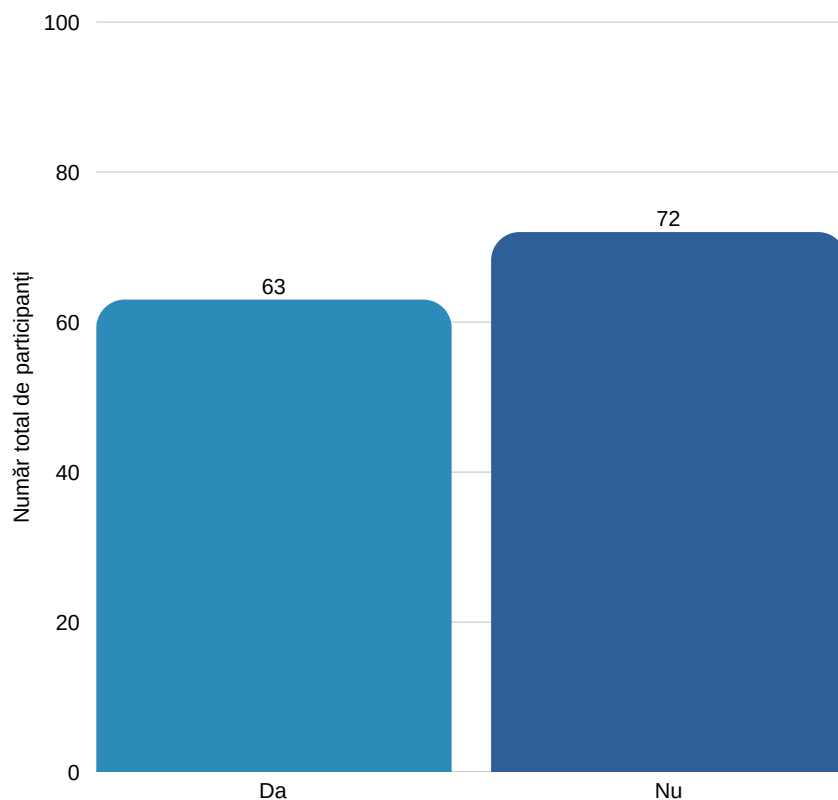

Top specialități

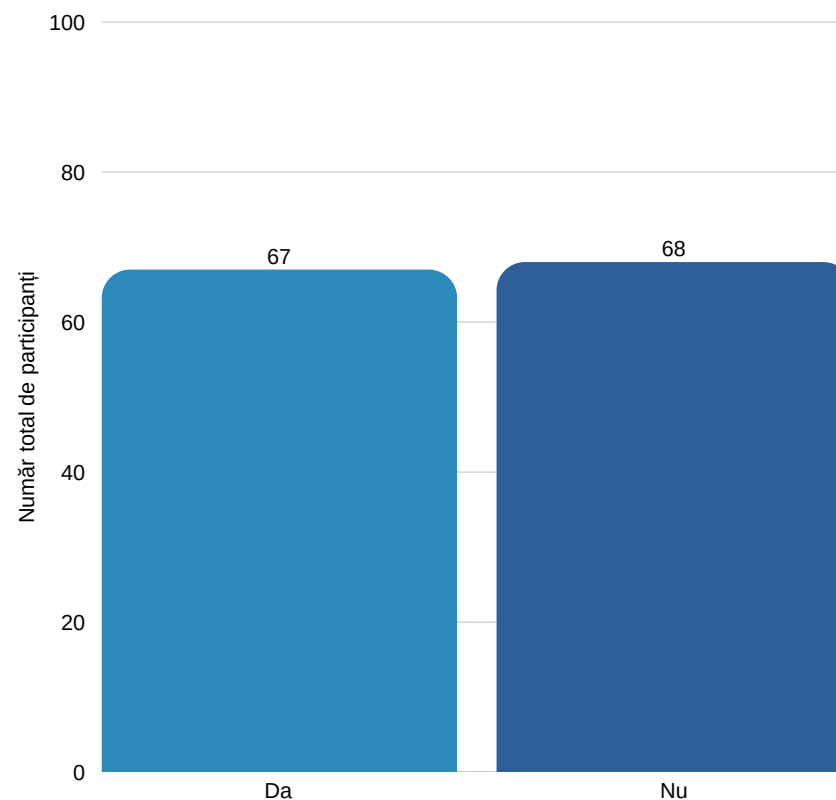

REZULTATE EXPERIENȚA CU STUDIILE CLINICE

Sunteți interesat(ă) să coordonați studii clinice ca Investigator Principal?

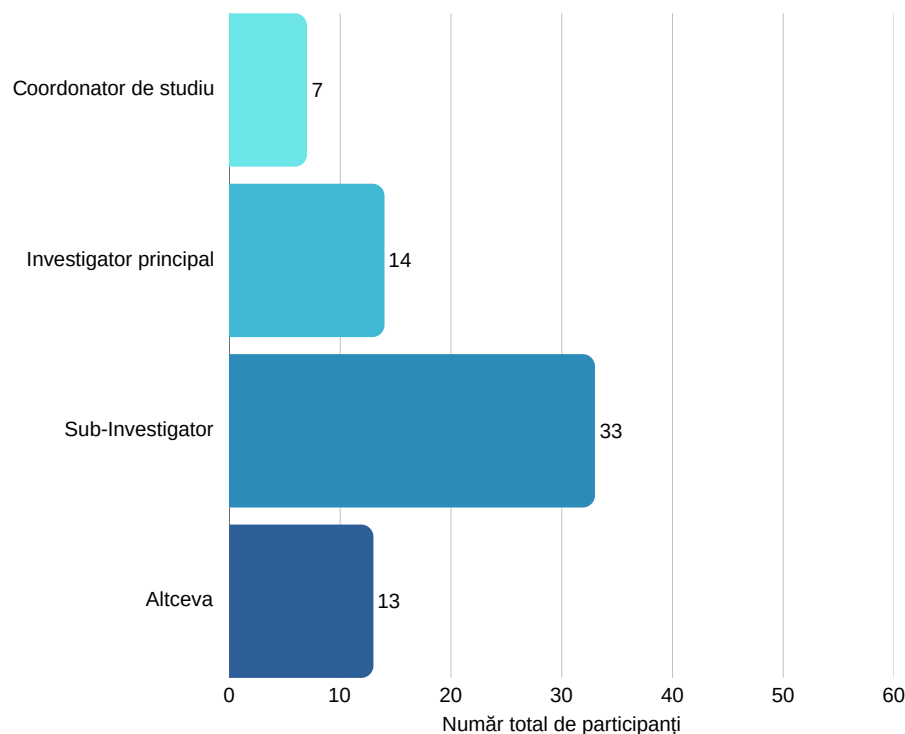
Ați fost vreodată implicat(ă) într-o echipă de cercetare într-un studiu clinic?

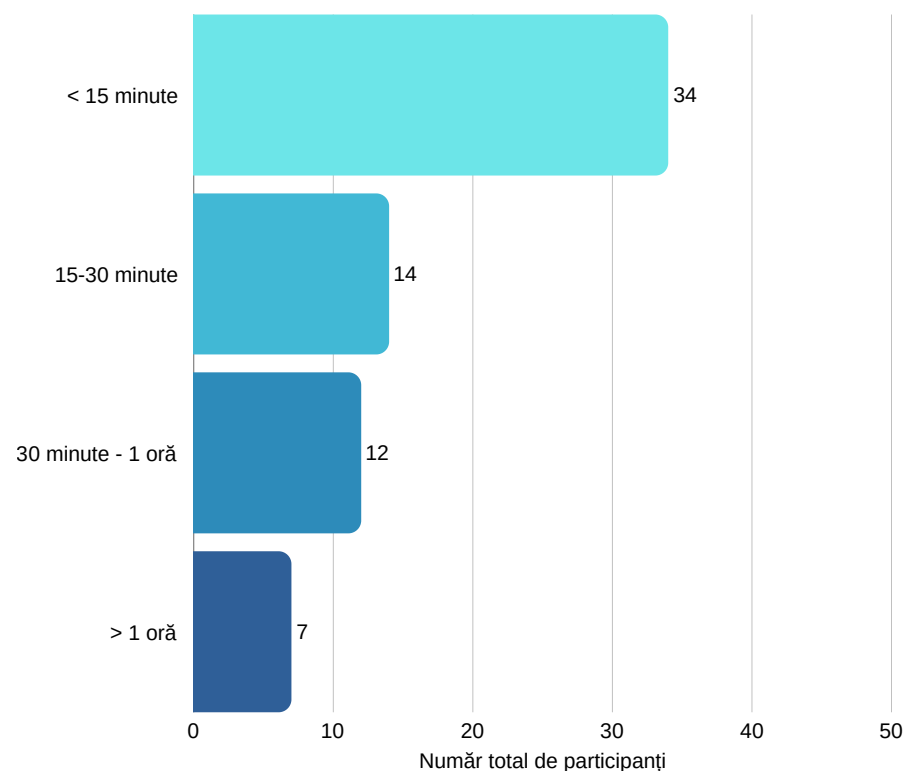
REZULTATE

EXPERIENȚA CU STUDIILE CLINICE

Care a fost rolul dumneavoastră în echipa de cercetare din ultimul studiu clinic la care ați participat?

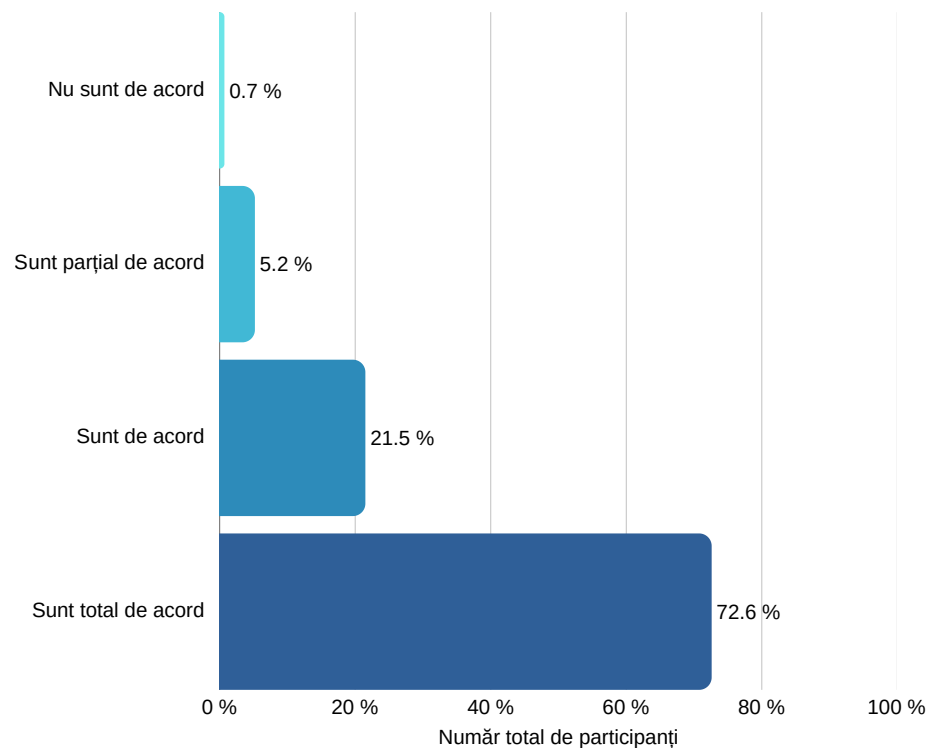
Cât timp durează de obicei obținerea consimțământului informat de la un pacient?

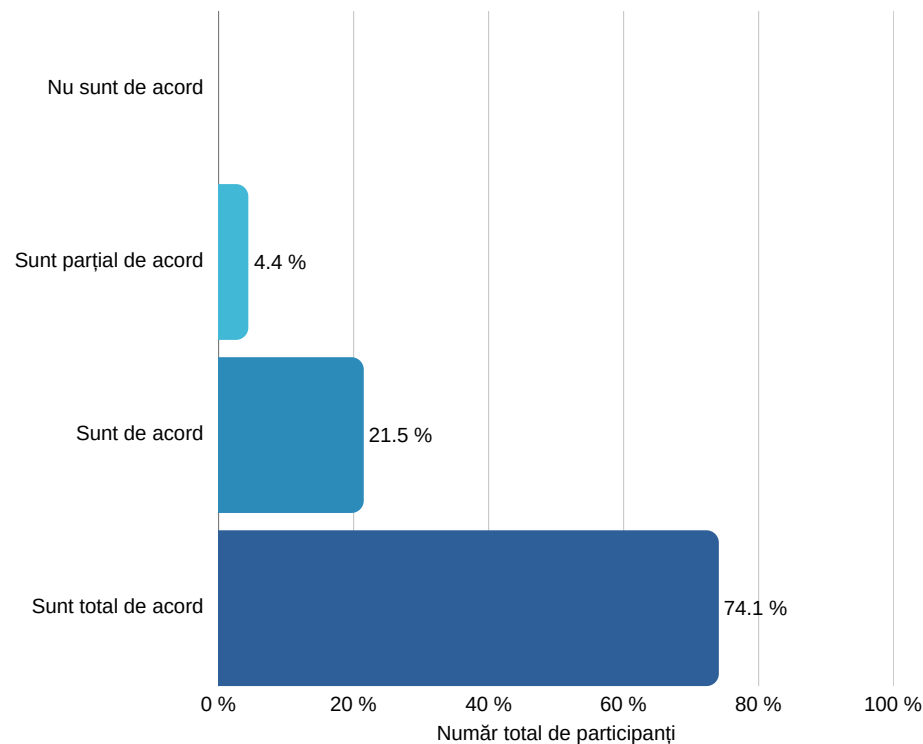
REZULTATE

AVANTAJE PERCEPUTE

Care credeți că sunt avantajele desfășurării studiilor clinice? - 1) Medicii pot ajuta pacienții cu tratamente noi.

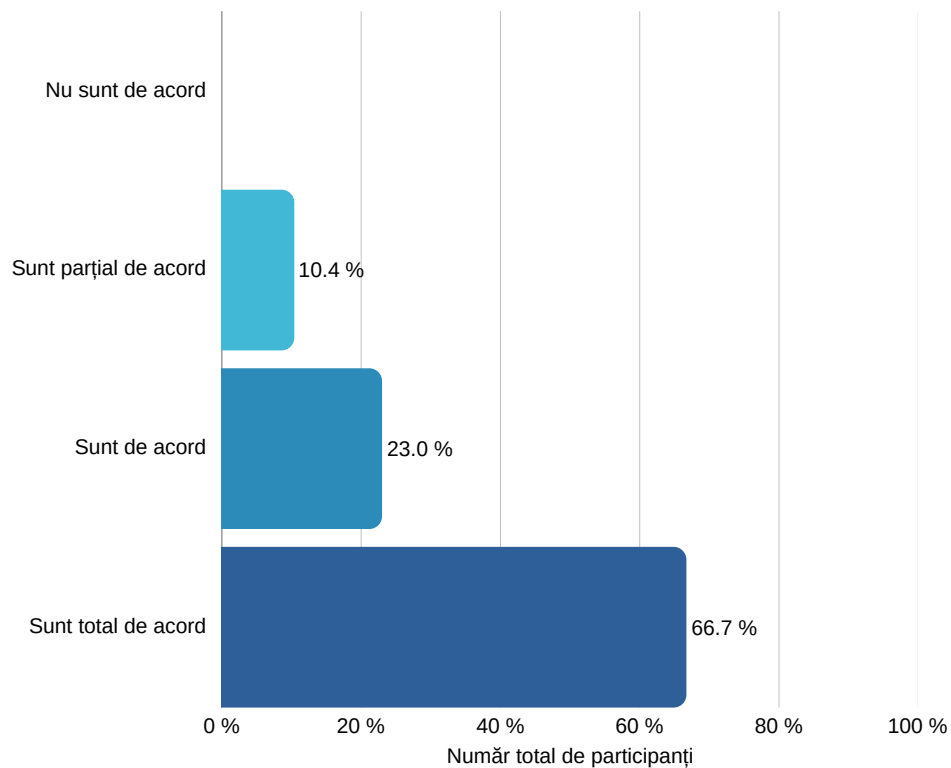
Care credeți că sunt avantajele desfășurării studiilor clinice? - 2) Medicii pot contribui la progresul medical.

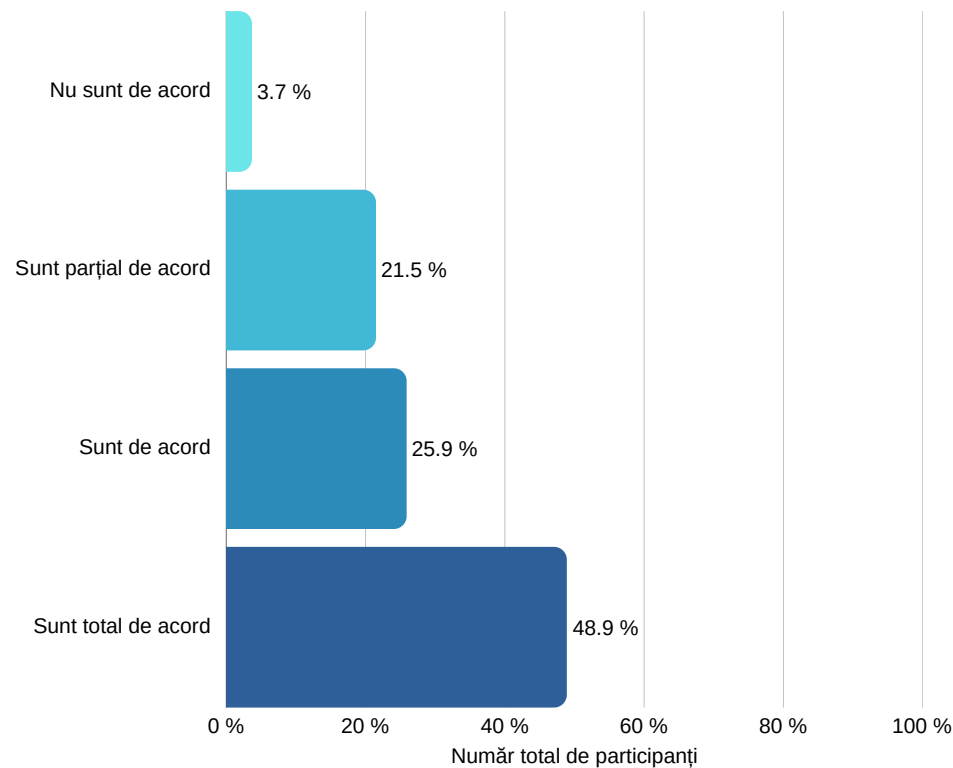
REZULTATE

AVANTAJE PERCEPUTE

Care credeți că sunt avantajele desfășurării studiilor clinice? - 3) Medicii pot înțelege în profunzime boala.

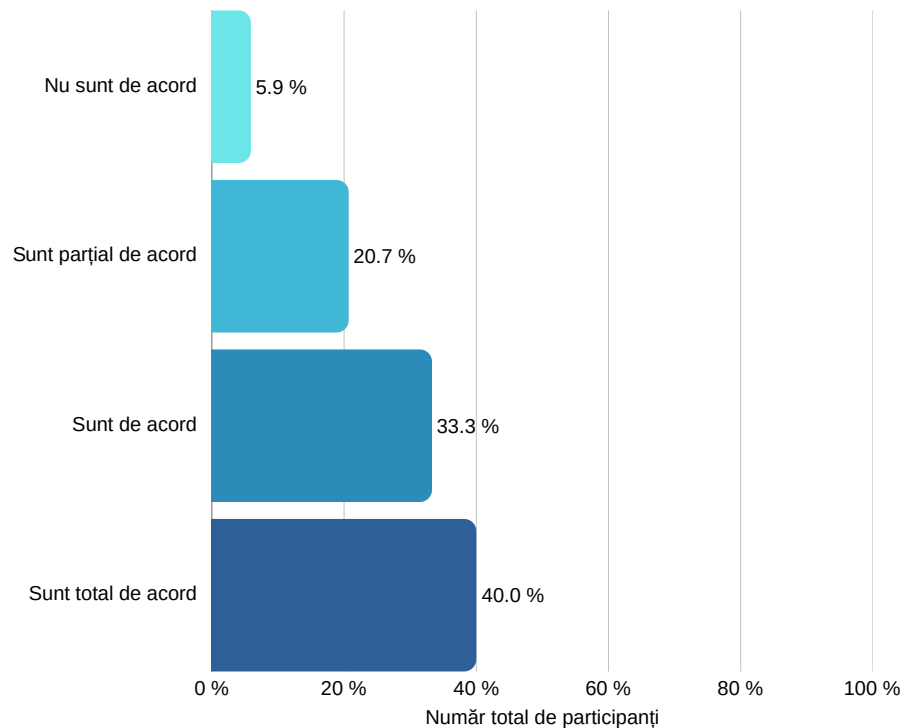
Care credeți că sunt avantajele desfășurării studiilor clinice? - 4) Medicii pot obține granturi de cercetare sau alte recompense.

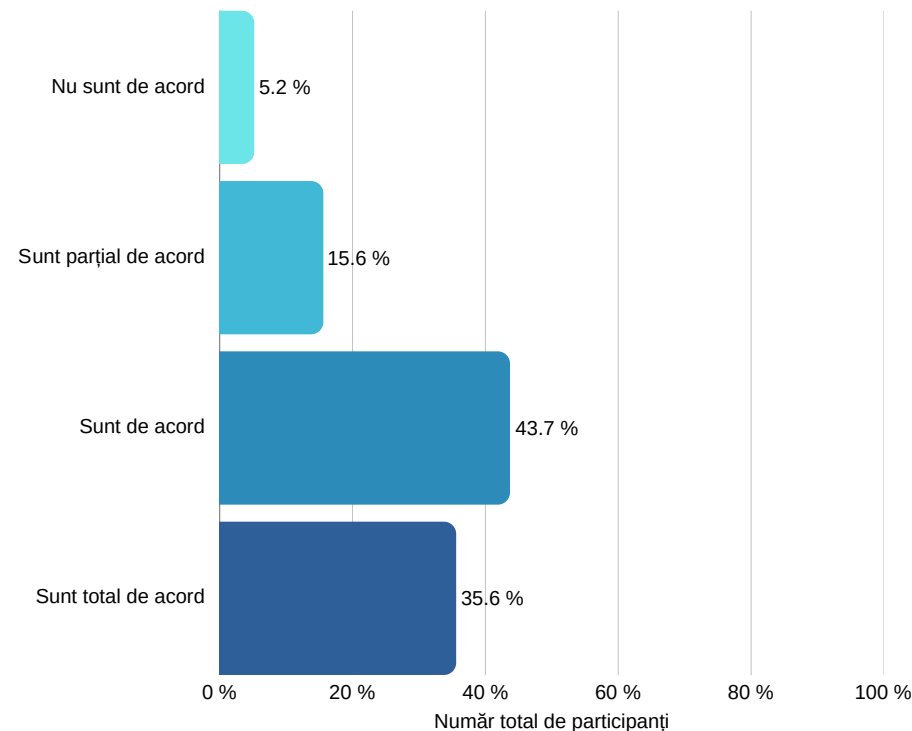
REZULTATE

AVANTAJE PERCEPUTE

Care credeți că sunt avantajele desfășurării studiilor clinice? - 5) Medicii își pot spori reputația în societate/spital.

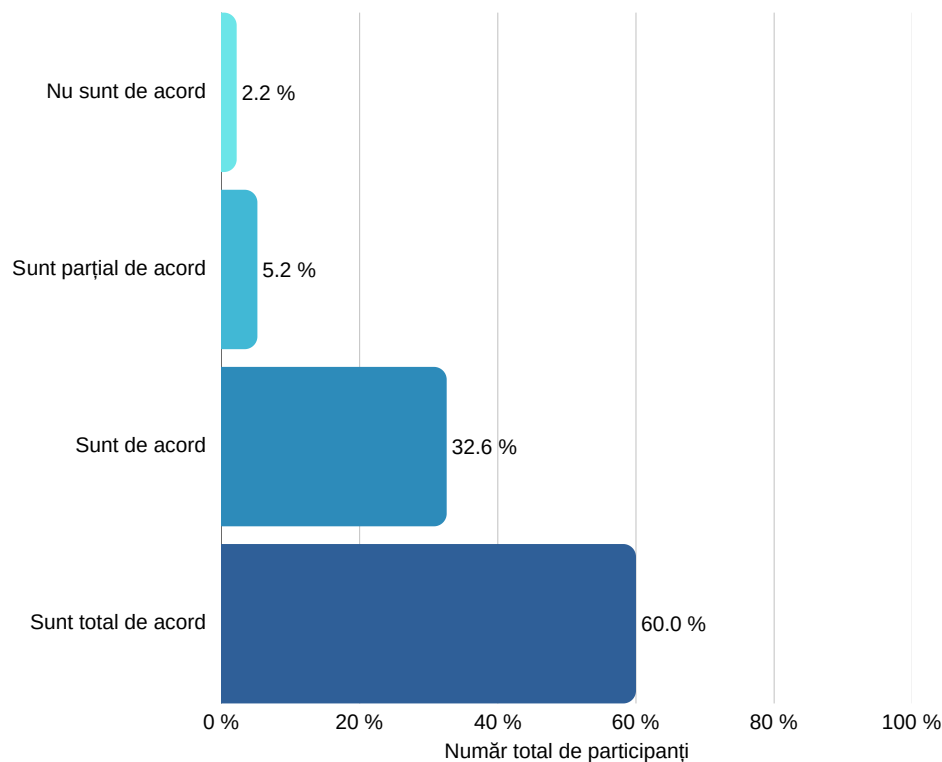
Care credeți că sunt avantajele desfășurării studiilor clinice? - 6) Medicii pot primi credite pentru certificarea profesională.

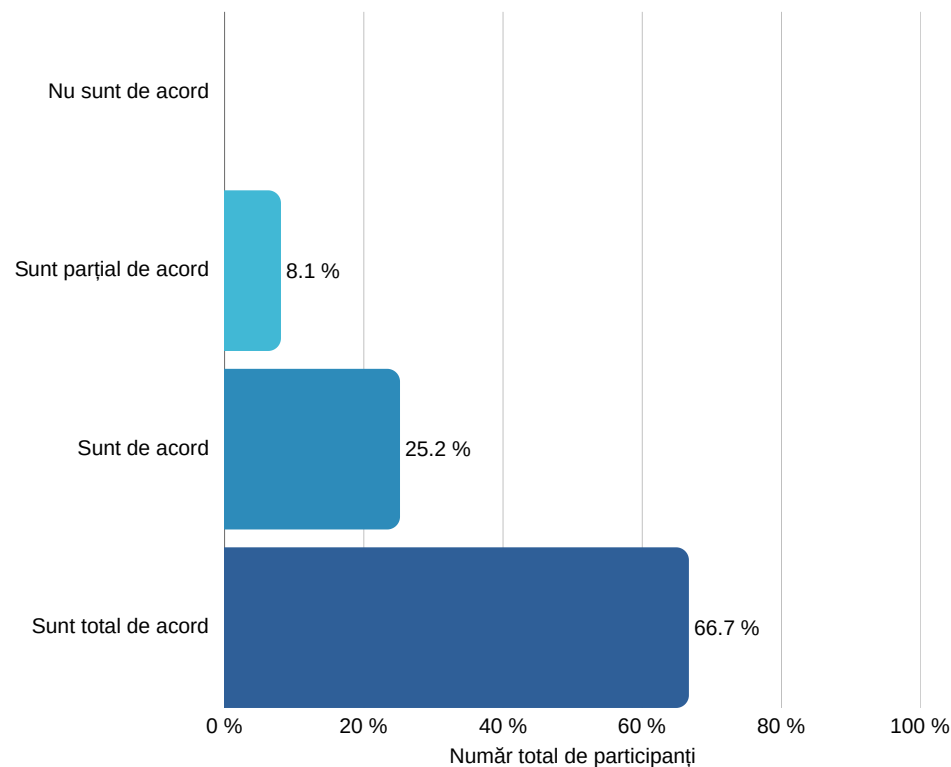
REZULTATE

AVANTAJE PERCEPUTE

Care credeți că sunt avantajele desfășurării studiilor clinice? - 7) Medicii pot scrie articole despre studiile clinice.

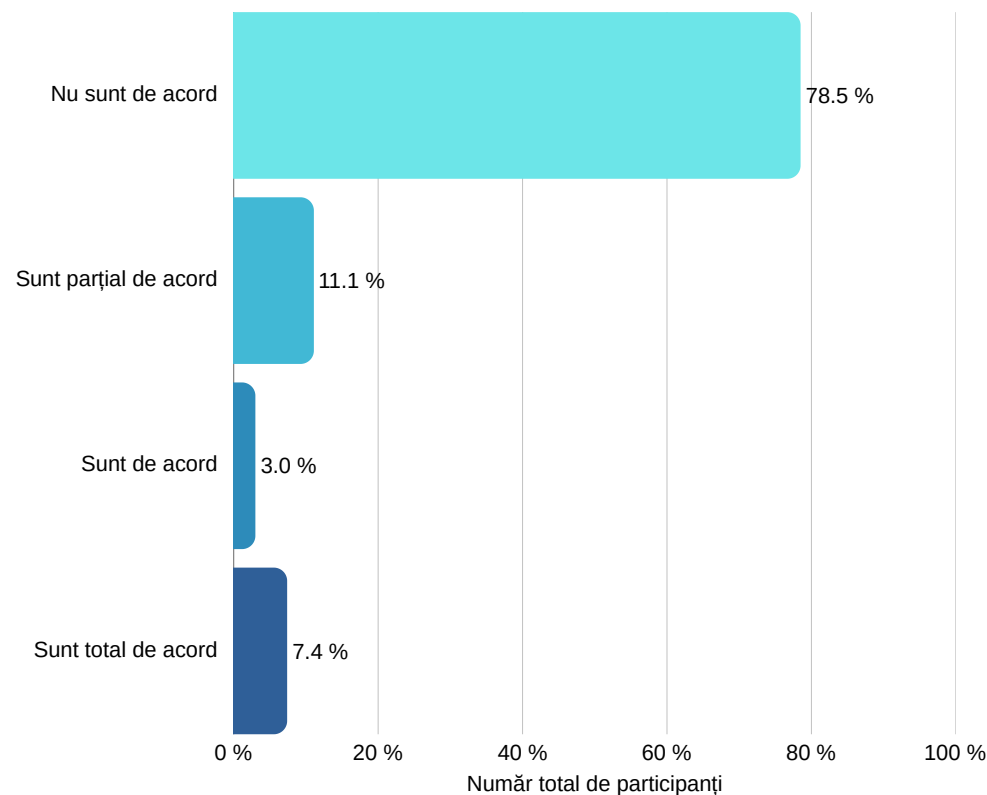
Care credeți că sunt avantajele desfășurării studiilor clinice? - 8) Studiul clinic aduce beneficii pacienților.

REZULTATE

AVANTAJE PERCEPUTE

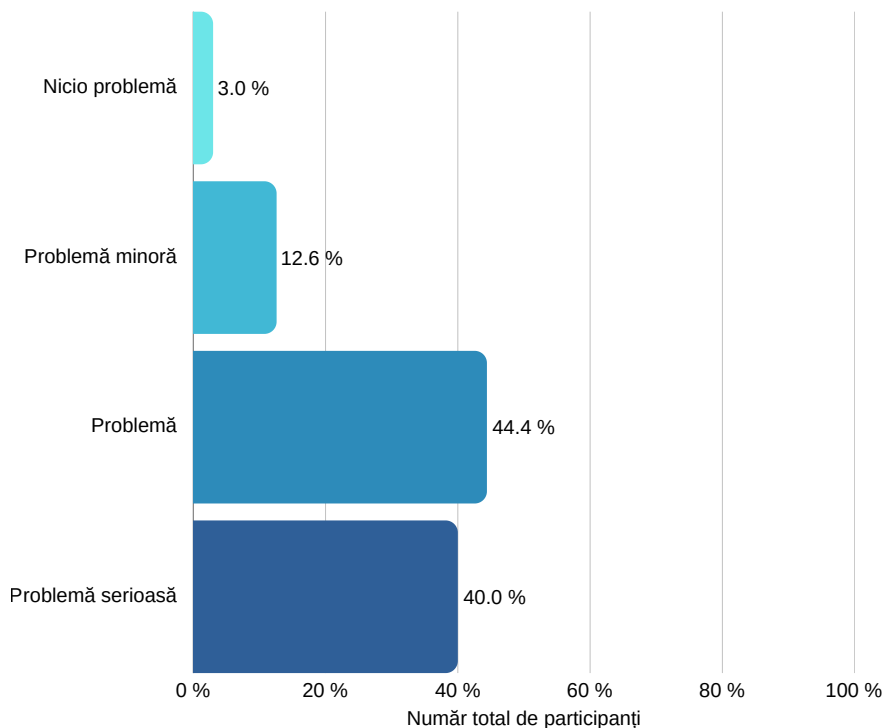
Care credeți că sunt avantajele desfășurării studiilor clinice? - 9) Derularea de studii clinice este o pierdere de timp și energie.

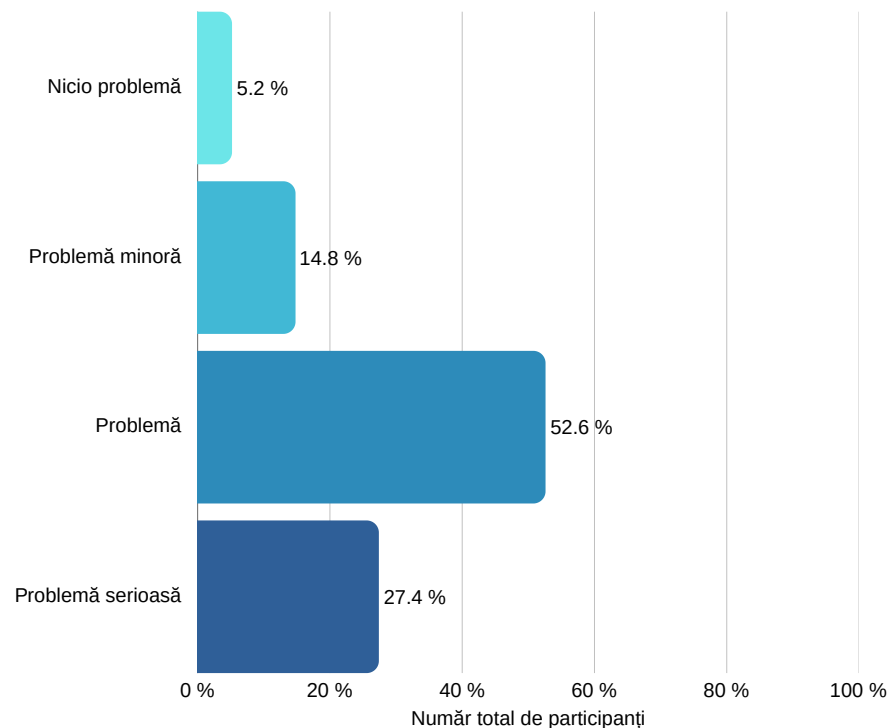
REZULTATE

BARIERE ÎNTÂMPINATE

Care sunt principalele probleme întâmpinate în desfășurarea studiilor clinice? - 1) Lipsa de timp a clinicienilor

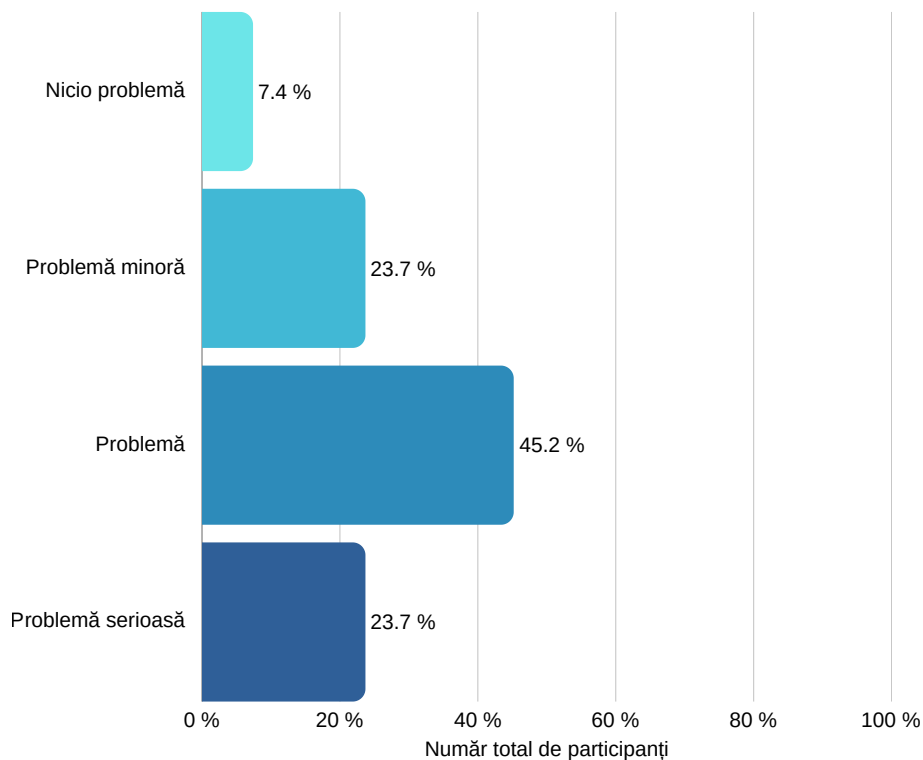
Care sunt principalele probleme întâmpinate în desfășurarea studiilor clinice? - 2) Lipsa coordonatorilor/asistenților de cercetare

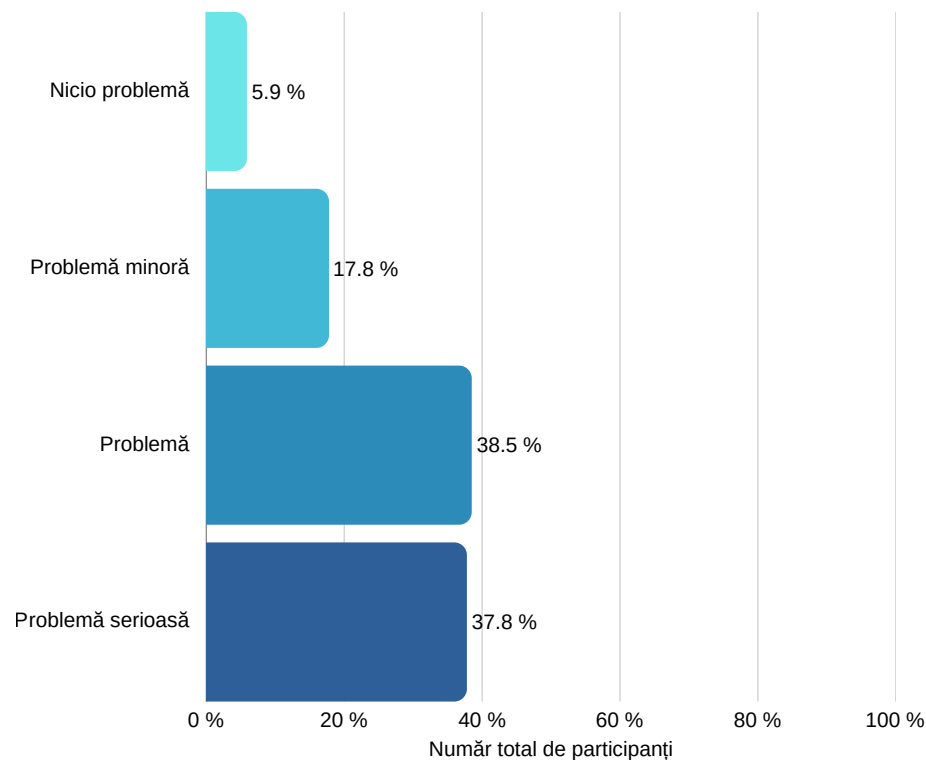
REZULTATE

BARIERE ÎNTÂMPINATE

Care sunt principalele probleme întâmpinate în desfășurarea studiilor clinice? - 3) Dificultăți în gestionarea datelor și/sau analiza statistică

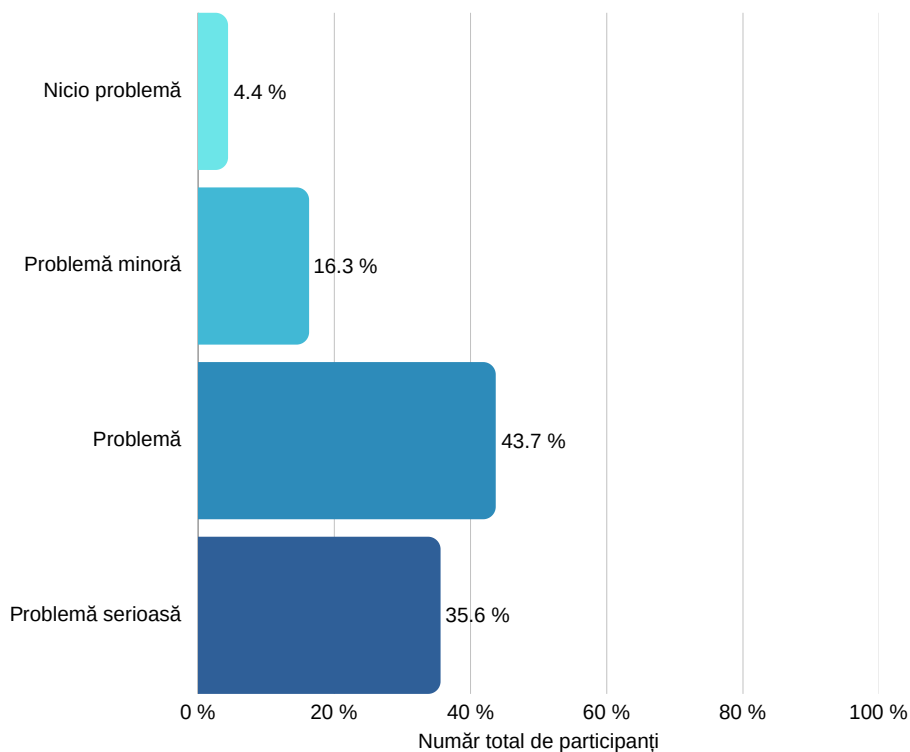
Care sunt principalele probleme întâmpinate în desfășurarea studiilor clinice? - 4) Infrastructură insuficientă

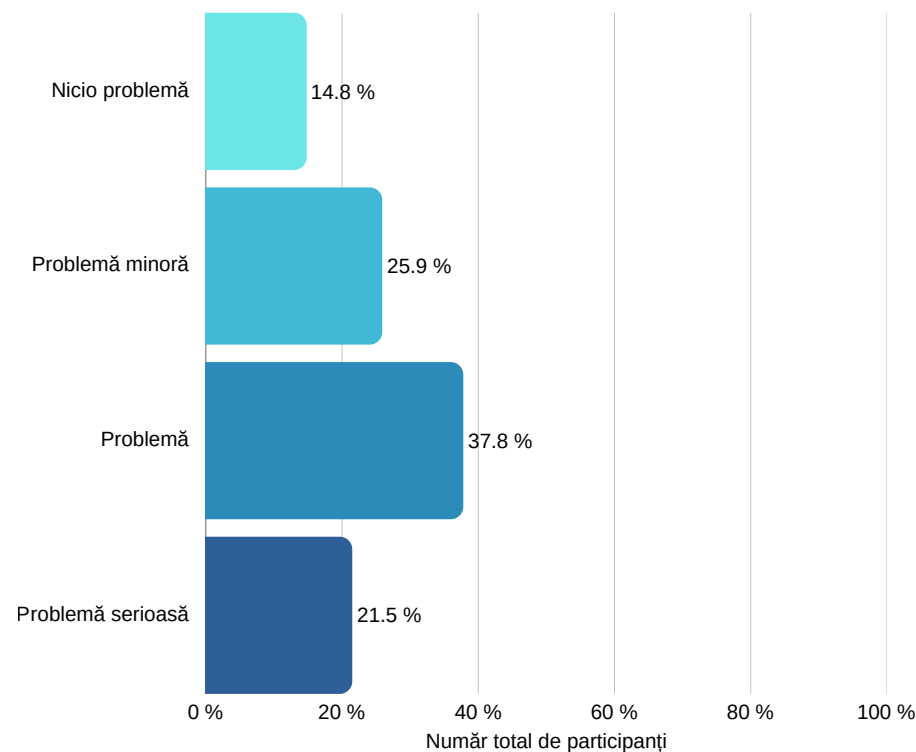
REZULTATE

BARIERE ÎNTÂMPINATE

Care sunt principalele probleme întâmpinate în desfășurarea studiilor clinice? - 5) Lipsa sprijinului sistemic din partea spitalului

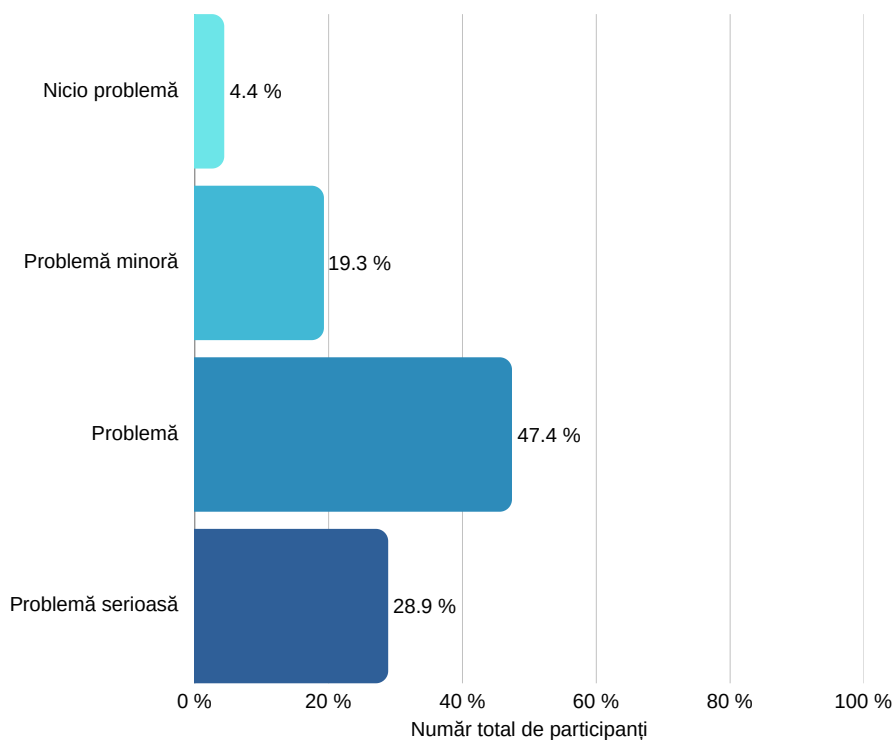
Care sunt principalele probleme întâmpinate în desfășurarea studiilor clinice? - 6) Dificultăți în comunicarea cu Comisia de Etică

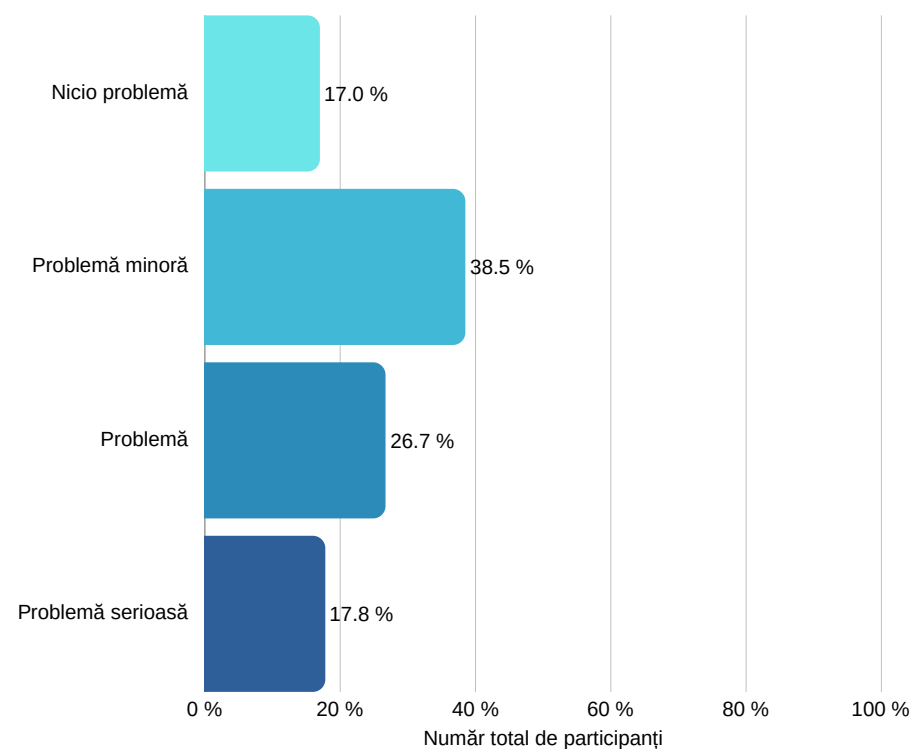
REZULTATE

BARIERE ÎNTÂMPINATE

Care sunt principalele probleme întâmpinate în desfășurarea studiilor clinice? - 7) Recrutarea participanților în studiul clinic

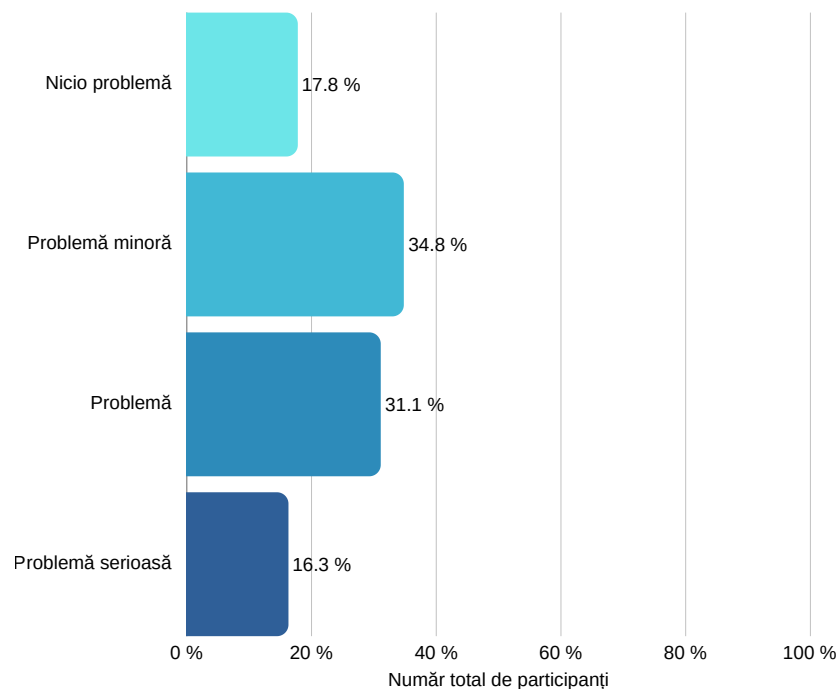
Care sunt principalele probleme întâmpinate în desfășurarea studiilor clinice? - 8) Obținerea consimțământului informat

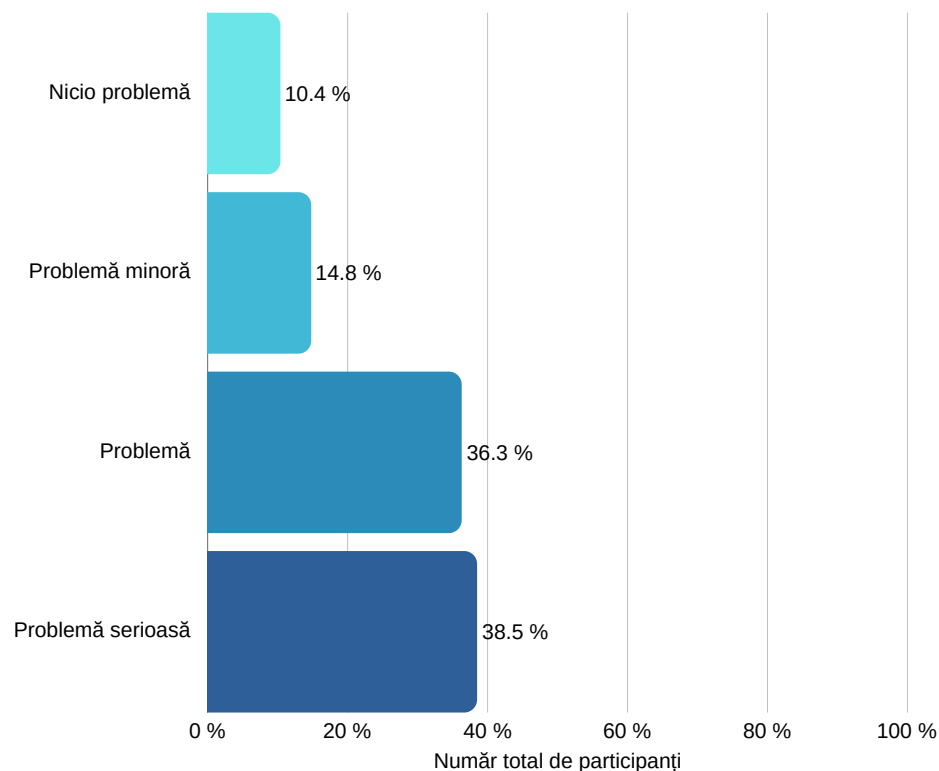
REZULTATE

BARIERE ÎNTÂMPINATE

Care sunt principalele probleme întâmpinate în desfășurarea studiilor clinice? - 9) Lipsa comunicării cu sponsorul studiului clinic

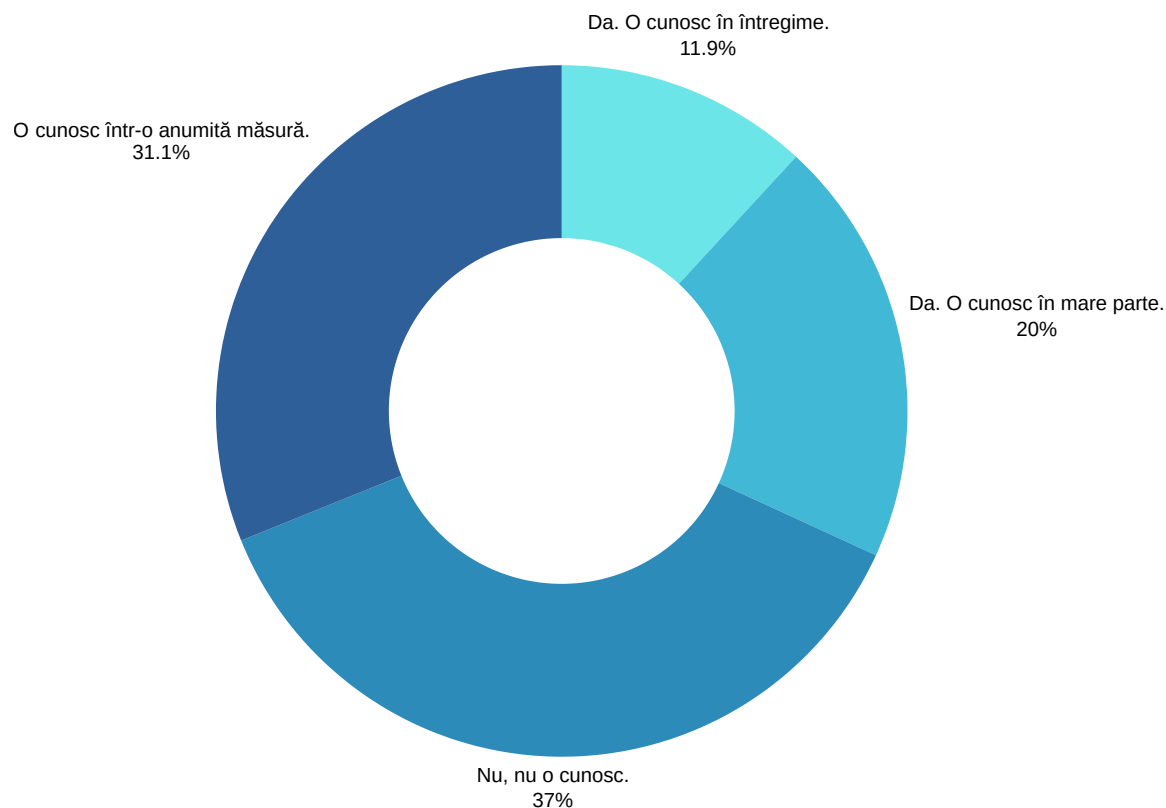

Care sunt principalele probleme întâmpinate în desfășurarea studiilor clinice? - 10) Finanțare

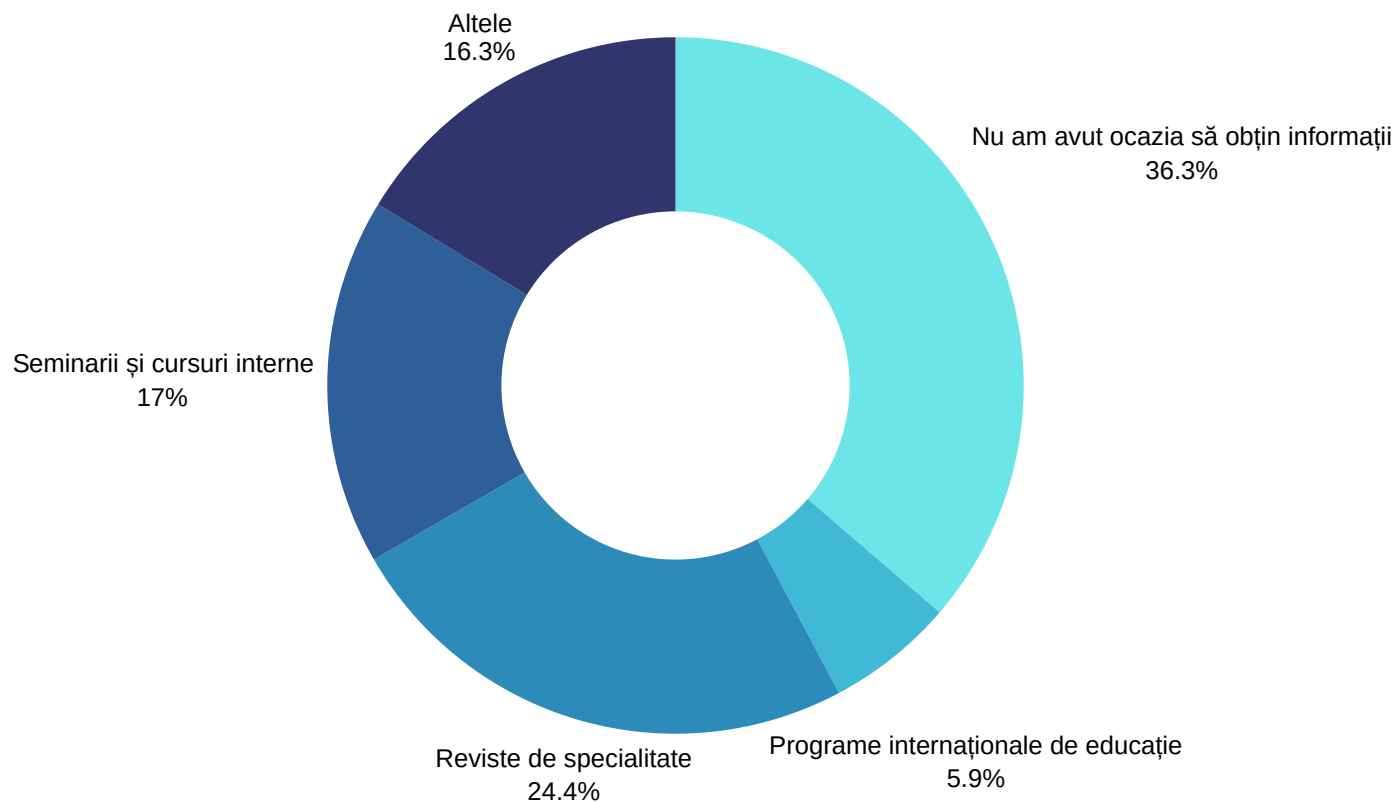
REZULTATE CUNOȘTINȚE DESPRE STUDIILE CLINICE

Cunoașteți Declarația de la Helsinki a Asociației
Medicale Mondiale – Principii etice pentru
cercetarea medicală care implică subiecți umani?

REZULTATE CUNOȘTINȚE DESPRE STUDIILE CLINICE

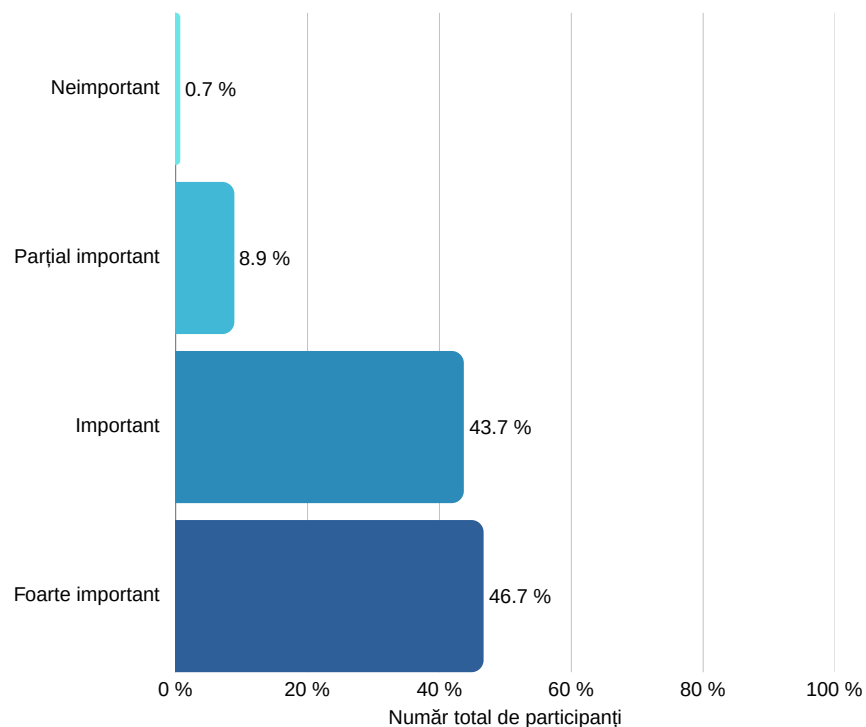
De unde obțineți de obicei informații și cunoștințe legate de studiile clinice?

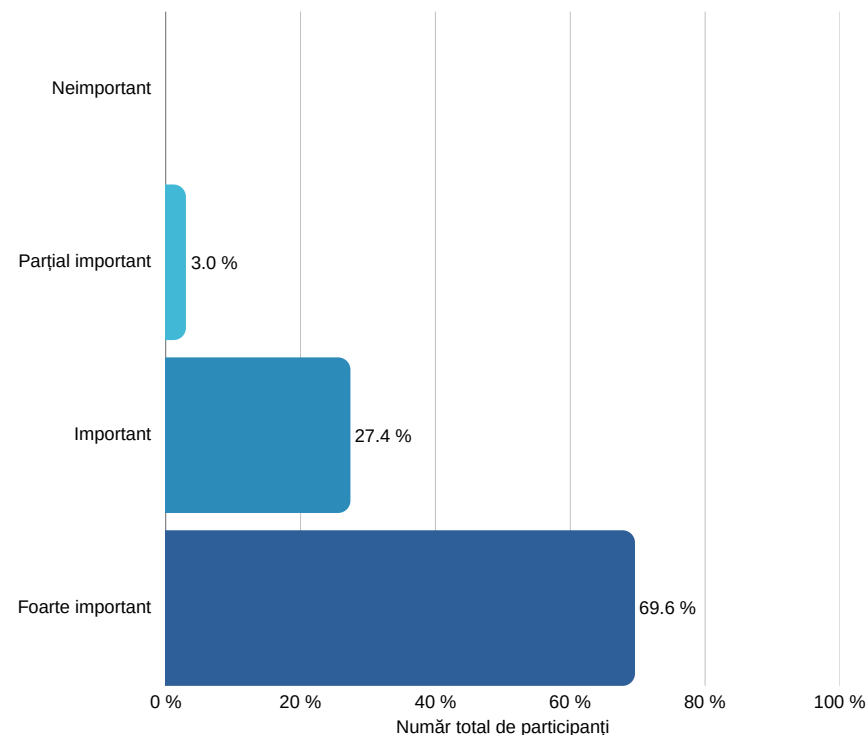
REZULTATE

SOLUȚII PENTRU DEPĂȘIREA OBSTACOLELOR

Ce considerați important pentru depășirea obstacolelor în dezvoltarea studiilor clinice? - 1)
Reforma sistemului și a reglementărilor

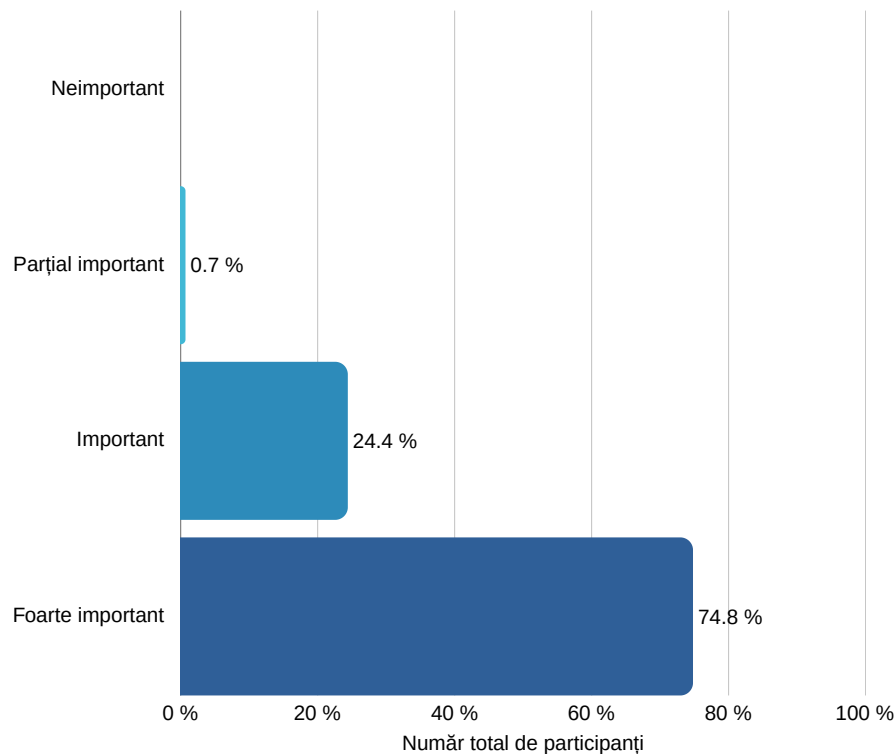
Ce considerați important pentru depășirea obstacolelor în dezvoltarea studiilor clinice? - 2) Sprijin financiar pentru creșterea calității studiilor clinice

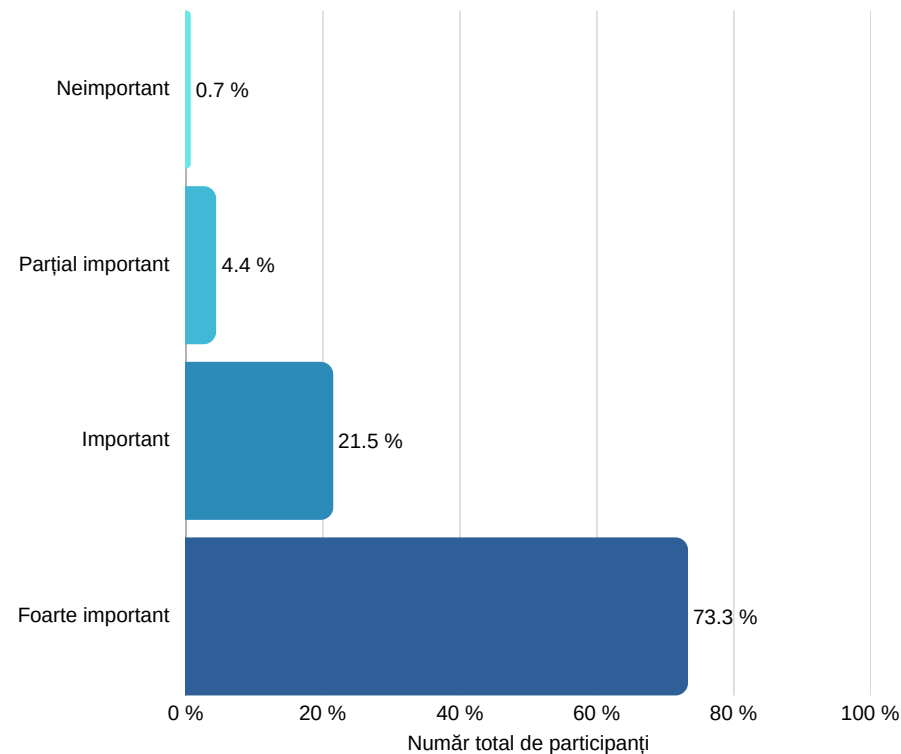
REZULTATE

SOLUȚII PENTRU DEPĂȘIREA OBSTACOLELOR

Ce considerați important pentru depășirea
obstacolelor în dezvoltarea studiilor clinice? - 3)
Formarea personalului specializat în studii clinice

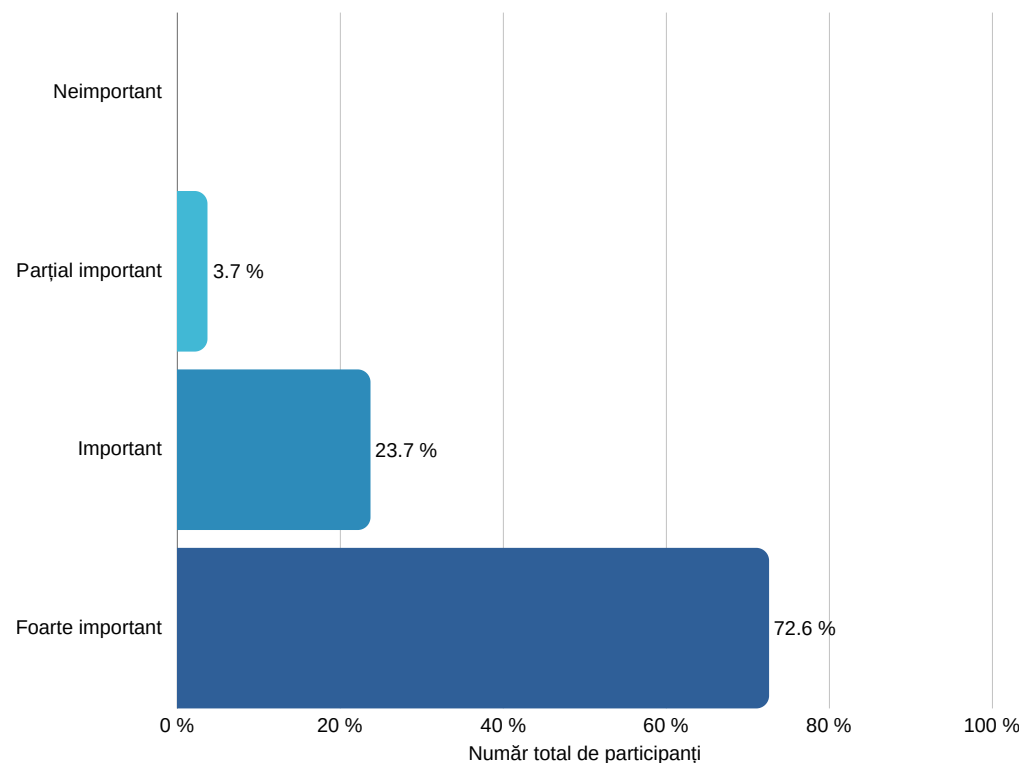
Ce considerați important pentru depășirea
obstacolelor în dezvoltarea studiilor clinice? - 4)
Crearea centrelor de studii clinice

REZULTATE

SOLUȚII PENTRU DEPĂȘIREA OBSTACOLELOR

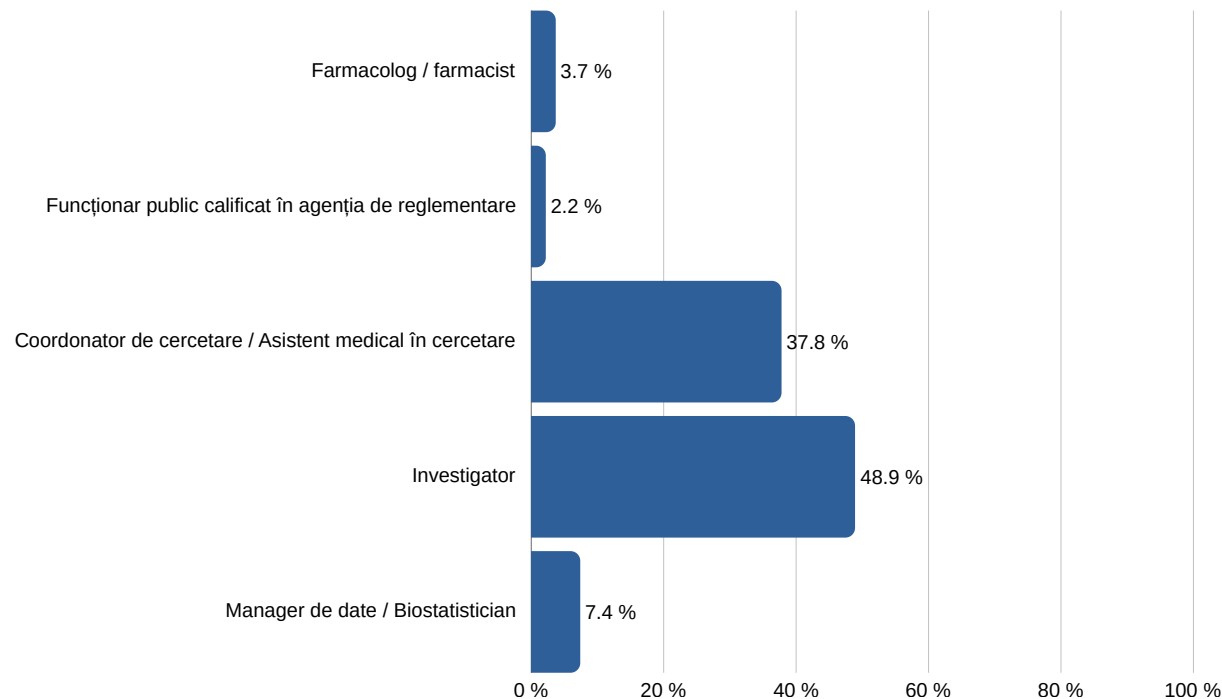
Ce considerați important pentru depășirea obstacolelor în dezvoltarea studiilor clinice? - 5) Programe de instruire eficiente pentru studii clinice

REZULTATE

SOLUȚII PENTRU DEPĂȘIREA OBSTACOLELOR

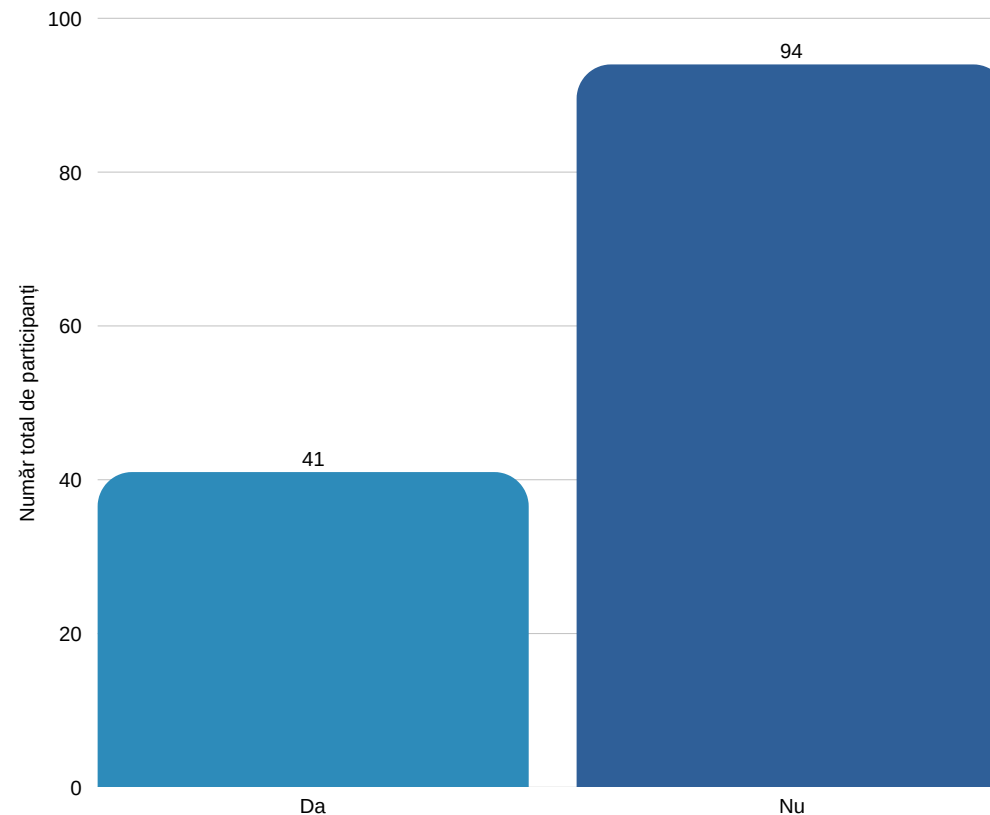
Pentru ce tip de personal considerați că trebuie depuse cele mai mari eforturi în dezvoltarea programelor de instruire?

REZULTATE

STUDIU CLINIC MULTINATIONAL

Ați participat vreodată în echipa de cercetare a unui studiu clinic multinațional sponsorizat de o companie farmaceutică globală?

CONCLUZII

135

participanți

74%

gen
feminin

30-59

media de
vârstă

PROFILUL PARTICIPANȚILOR

- Majoritatea respondenților sunt **medici specialiști** (aprox. 58%), urmați de cadre didactice și rezidenți.
- Cele mai frecvente specialități: **Radiologie și imagistică medicală** (17), Medicină de familie (16), urmate de Medicină nucleară, Medicină internă, Cardiologie, Endocrinologie, Neurologie și Obstetrică-Ginecologie.
- Distribuția pe vârstă indică o pondere mare în intervalele **30-39 ani (48)** și **50-59 ani (41)**.

• EXPERIENȚA CU STUDIILE CLINICE

- Aproape **jumătate dintre participanți (67 din 135)** au fost implicați anterior într-un **studiu clinic**.
- Doar **63** ar fi interesați să coordoneze studii clinice ca **Investigator Principal**, ceea ce arată un potențial de implicare, dar și rezerve.
- Rolurile cel mai frecvent raportate: **Sub-investigator (33)** și **Investigator principal (14)**.
- Doar **41 din 135** au participat la **studii clinice multinaționale** sponsorizate de companii farmaceutice, ceea ce indică un potențial de creștere în această zonă.

CONCLUZII

80-95%

avantaje
percepute

84%

lipsa de timp

80%

lipsa
coordonatori

AVANTAJE PERCEPUTE

- Există un consens puternic asupra beneficiilor studiilor clinice:
 - **Ajutor pentru pacienți cu tratamente noi** – 94% sunt de acord sau total de acord.
 - **Contribuție la progresul medical** – peste 95% sunt de acord.
 - **Posibilitatea publicării articolelor și obținerii de granturi** sunt, de asemenea, percepute pozitiv (peste 80%).
- Doar 7% consideră că studiile clinice reprezintă o pierdere de timp.

BARIERE MAJORE

- **Lipsa de timp** (84% o consideră problemă sau problemă serioasă).
- **Lipsa coordonatorilor/asistenților de cercetare** (80%).
- **Infrastructură insuficientă și finanțare inadecvată** (peste 75%).
- Probleme semnificative și în **gestionarea datelor, recrutarea participanților și sprijinul instituțional**.

CONCLUZII

99%

nevoie de
personal
specializat

12%

cunosc
Declarația de
la Helsinki

24%

informații din
reviste de
specialitate

SOLUȚII IDENTIFICATE

- **Formarea personalului specializat** (peste 99% consideră important sau foarte important).
- **Crearea centrelor dedicate studiilor clinice și programe de instruire eficiente** (peste 90%).
- **Sprijin financiar și reforma reglementărilor** sunt considerate prioritare.
- Cele mai mari eforturi de instruire ar trebui direcționate către **investigatori (48,9%) și coordonatori de cercetare (37,8%)**.

NIVELUL DE CUNOȘTINȚE

- Doar **11,9% cunosc în întregime Declarația de la Helsinki**, iar 37% nu o cunosc deloc.
- **Sursele principale de informare: reviste de specialitate (24,4%) și cursuri interne (17%),** dar 36,3% nu au avut ocazia să obțină informații.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

- **Al-Tannir, M. A., AlKatan, H. M., Al-Badr, A. H., Al-Tannir, M. M., & Abu-Shaheen, A. K. (2018).** Knowledge, attitudes, practices and perceptions of clinicians towards conducting clinical trials in an Academic Tertiary Care Center. *Saudi Medical Journal*, 39(2), 191. <https://doi.org/10.15537/smj.2018.2.21093>
- **Anderson, A., Borfitz, D., & Getz, K. (2018).** Global public attitudes about clinical research and patient experiences with clinical trials. *JAMA Network Open*, 1(6), e182969–e182969. <https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2018.2969>
- **Ito-Ihara, T., Hong, J. H., Kim, O. J., Sumi, E., Kim, S. Y., Tanaka, S., ... & Yokode, M. (2013).** An international survey of physicians regarding clinical trials: a comparison between Kyoto University Hospital and Seoul National University Hospital. *BMC Medical Research Methodology*, 13(1), 130. <https://doi.org/10.1186/1471-2288-13-130>
- **Fallowfield, L., Ratcliffe, D., & Souhami, R. (1997).** Clinicians' attitudes to clinical trials of cancer therapy. *European Journal of Cancer*, 33(13), 2221–2229.
- **Sappor, E. E., & Chakraborty, R. (2025).** Exploring Staff Perceptions of the Management of Clinical Trials and Its Impact on Enhancing Health Service Delivery. *Hospitals*, 2(1), 1. <https://doi.org/10.3390/hospitals2010001>
- **Taylor, K. M., & Kelner, M. (1987).** Interpreting physician participation in randomized clinical trials: the Physician Orientation Profile. *Journal of health and social behavior*, 389–400.